

AZİZ YUHANNA HRİSOSTOMOS'UN (ALTIN AĞIZLI YUHANNA'NIN)
KUTSAL EMANETLERİNİN (RELİK) TAŞINMASI HAKKINDA KONUŞMA -27 OCAK

(Pazar günü 26/1/2020 okunacak)

Kilisemiz 27 Ocak'ta Kostantinopolis (İstanbul) Başpiskopos'u olan Aziz Altın Ağızlı Yuhanna'nın Kutsal emanetlerinin taşınmasını anıyor. Aziz Altınağızlı Yuhanna kendi adını taşıyan ve tüm Ortodoks Kiliselerinde sık sık icrâ edilen Kutsal Liturji Metni ile tanınıyor. 347 yılında bugün Türkiye sınırları içinde bulunan (Büyük Antiohia) Antakya şehrinde doğdu. Küçük yaşta yetim kaldı, Hristiyan annesi Anthousa'nın özeniyle yetiştirildi. Antakya'nın ünlü öğretmenlerinden hitabet ve ilahiyat dersleri aldı. Daha sonra Kutsal Kitabı derinlenmesine incelemek üzere bir keşiş olarak çölde yaşadı. 381'de Antakya'ya diyakoz ve ileride rahip olarak atanmak için döndü. Kutsal görevi süresince Kutsal Yazıların yorumlamaları, vaazları ve pastoral eylemleriyle tanımlandı. Yakın zamanda ünü Antakya'nın dar sınırlarını aştı ve 397'de Kostantinopolis Başpiskoposu olarak seçildi. Konuşmaları izleyicileri hayran kılıyordu, bu yüzden Hrisostomos (altın ağızlı) olarak ün saldı. Muhteşem konuşmaları, makaleleri ve mektupları günümüze kadar geldi.

İmparatorluk Başkenti'nin Başpiskoposu olarak imanlıların manevi hayatının zenginleşmesi, kilisenin litürjik hazinesinin kavranması ve imanlıların kutsal Liturji'ye bilinçli bir şekilde katılımları, fakirlerin ve yaşamları için gerekli olanlardan mahrum olanların korunmaları için emek verdi.

Başpiskopos Yuhanna vaazlarıyla zenginlerin israfına, zayıfların zararına karşı haksızlıklara ve tüm sosyal sınıfların sapmalarına ateş püskürüyordu. Haksızlık eden ve yasadışı şekilde davranan İmparatoriçe Evdoksia'ya bile karşı çıkmaktan çekinmedi. Bu sebeple iki kez sürgün edildi. İkinci sürgün esnasında 14 Eylül 407'de Pontus'un Komana kasabasında (Karadeniz Bölgesi) kötü hayat şartları yüzünden 60 yaşındayken ebediyete intikal etti.-

Aziz Hrisostomos'un acı, zulüm ve sürgünlerle dolu ömrünü incelediğimiz zaman, onlara karşı gelmek için gösterdiği dayanaklığından ve sabrından aynı zamanda onun kin tutmamasından ve esenliğinden şaşkına dönüyoruz. Rabbimiz'in "Eğer bana zulmettilerse, size de zulmedecekler." (Yuhanna 15:20) " diyen sözlerini iyice kavramıştı. Bundan daha doğal olan ne vardı ki! Aziz Yuhanna zulmedilmesine şaşırıyordu. Mesih'in şu sözlerinden güç alıyordu: "Ne mutlu doğruluk uğruna zulüm görenlere!" (Matta 5:10). Mesih'e ve O'nun Kilisesine hizmet ettiği için zulüm gören Hristiyan mutluluk duyar. Bu yüzden Aziz Hrisostomos, Mesih ile birlikte Mesih için acı çektiğini duyan temiz vicdanı sayesinde içinde bu mutluluğu taşıyordu. Elçi Aziz Pavlus'un (Saint Paul) zulüm gören Filipili Hristiyanlara: "Mesih uğruna size yalnız Mesih'e iman etmek değil, ama daha önce bende gördüğünüz ve hâlâ sürdürdüğümü duyduğunuz zorlu çabanın aynısına sahip olarak Mesih uğruna acı çekmek ayrıcalığı da verildi." (Filipililere 1:29), diye yazdığı gibi Mesih için acı çekmesiyle manevi bir tatmin ve ayrıcalık hissediyordu. Elçi Aziz Pavlus zulümleri Mesih'in bağışı sayesinde yaşadıkları için "Bağış" olarak nitelendiriyor, bu yüzden Aziz Hrisostomos (Altın Ağızlı Yuhanna) katlandığı tüm zulümler için Tanrı'ya şükran duyuyordu ve bu duygular içerisinde sürgün

edildiği yerde "Her şey için Tanrı'ya şükrediyorum." diyerek, Tanrı'ya ruhunu teslim etti.

Kendisini yüceltenleri yücelten Tanrı, hor görülen sadık hizmetçisini terk etmedi. Onun sabrını, dayanıklılığını, azizliğini ödüllendirdi ve hatirasının yücelik ve saygıyla, bayram havası içinde kutlanmasını sağladı. Bu nasıl gerçekleşti?

İmparatoriçe Evdoksiya, Başpiskopos Yuhanna'nın sürgününden sonra ağır ve çaresiz bir hastalığa yakalandı, tüm vücudu yaralarla ve kurtlarla doldu ve korkunç acılar içinde öldü. Fakat ölümünden sonra bile mezarın içine indirilen tabutu gece gündüz sallanıyordu. 438 yılında İmparator olan Evdoksiya'nın oğlu 2. Theodosius, Patrik Proklos'un başvurusunu kabul etti ve Aziz Yuhanna'nın kutsal naaşının bulunduğu tabutu Komana'dan Kostantinopolis'e büyük saygı ve onurla taşıttı. İmparatorun kendisi Aziz'in Kutsal naaşını tevazu ve huşuyla karşıladı ve saygıyla öptü. Muhteşem bir Kilise alayı ile 27 Ocak'ta Azizin Kutsal naaşını Azize İrini Kilisesine getirdiler ve sintronun (kutsal taht) üstüne yerleştirdiler ve hep birlikte: "Ey Aziz tahtını geri al" diye bağırdılar. Devamında ise imparatorluk arabasıyla Aziz Elçilerin Kilisesine götürdüler ve orada defnedildi. O zaman Evdoksiya'nın tabutunun titremesi durdu.

Kardeşlerim tüm bunlardan sonra ne düşünüyorsunuz? Bir yandan, Başpiskopos Yuhanna'ya zülmeden çok kudretli ve zengin İmparatoriçe Evdoksiya'yı ve onun feci sonunu görüyoruz! Diğer yandan fakir fakat hiçbir dünyevi gücü olmaksızın sürgün hayatı süren Altın Ağızlı Yuhanna'nın tüm Hristiyanların yüreklerinde tekrar Başpiskoposluk tahtına kavuşmasını ve Tanrı'nın azizlik pâyesine nail olmasını görüyoruz. Biz onların ikisi arasında kimin tarafında olmak isterdik? Hrisostomos ile berabersek, o zaman kötü insanların adeletsizliği, zulmü ve başkalarının doğan çeşitli acılar bizi çökertmesin. Tüm bunlara sabır ve kin beslemeden ve bakışlarımızı bizden daha sert zulümlere maruz kalan Mesih İsa'nın yüzüne doğru çevirerek karşı gelebiliriz. Tüm bunların hepsi kutsallığımızı katkıda bulunacağına ve bize "Hafif ve geçici sıkıntılarımız bize, ağırlıkta hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak kadar büyük, sonsuz bir yücelik kazandırmakta"(Korintlilere 2.Mektup 4:17) olduğuna inanalım.